

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Leszek Dąbek

Sędziowie - SSO Gabriela Sobczyk(spr.)

SSR(del.) Roman Troll

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 listopada 2014r.

sprawy z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W.

przy udziale A. P. i M. P.

o wpis hipoteki przymusowej

na skutek apelacji uczestników postępowania

od postanowienie Sądu Rejonowego w Żorach

z dnia 31 grudnia 2013r., sygn. akt Dz. Kw 4128/13

postanawia:

oddalić apelację.

SSR(del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 31 grudnia 2013r. Sąd Rejonowy w Żorach utrzyma; w mocy wpis hipoteki przymusowej dokonany w księdze wieczystej (...) w dniu 31 października 2013 przez referendarza sądowego. W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawca Zakład (...), Oddział w R. wniósł o dokonanie na swoją rzecz w dziale IV księgi wieczystej nr (...) wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości objętej wspólnością ustawową uczestników postępowania A. i M. małżonków P.. Jako podstawę wskazał dwie nieostateczne decyzje z dnia 17 września 2013 roku, wydane przeciwko dłużnikom A. P. i M. P. w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z dowodem ich doręczenia zobowiązany. Postanowieniem z dnia 31 października 2013 roku referendarz sądowy dokonał wpisu zgodnie z żądaniem wniosku. Wpis został zaskarżony przez uczestników postępowania A. P. i M. P., którzy zażądali wykreślenia wpisu do czasu prawomocnego zakończenia postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym w Gliwicach na skutek złożonego przez skarżących odwołania od decyzji, które stanowiły podstawę wpisu

Sąd Rejonowy ustalił, że w księdze wieczystej o numerze (...) jako współwłaściciele ujawnieni są uczestnicy postępowania A. i M. małżonkowie P. w ustawowej wspólności.

Odnosząc do niniejszej sprawy treść obowiązującego prawa wskazał, że w aktualnym stanie prawnym, wobec rezygnacji w ustawie o księgach wieczystych i hipotece, z podziału hipoteki przymusowej na zwykłą i kaucyjną, hipoteka przymusowa zabezpiecza zarówno należności ustalone nieostatecznymi decyzjami administracyjnymi, jak i administracyjnymi tytułami wykonawczymi. Przy czym w sytuacji, gdy wpis hipoteki przymusowej ma być dokonany na nieruchomości objętej wspólnością ustawową małżeńską, niezbędny jest dokument, a zatem nie tylko

tytuł wykonawczy, ale może to być nieostateczna decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określająca wysokość zobowiązania dłużnika z tytułu składek na ubezpieczenie, który wystawiony jest przeciwko wszystkim osobom wpisanym w księdze wieczystej jako właściciele nieruchomości (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2013 roku, I CSK 433/12).

Sąd Rejonowy wskazał, że w niniejszej sprawie decyzje nieostateczne, dotyczące tej samej należności, zostały wystawione przeciwko obojgu małżonkom, a zatem brak podstaw do uznania, by decyzja nieostateczna doręczona dłużnikom nie mogła stanowić podstawy wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości stanowiącej wspólność łączną małżonków.

Sąd Rejonowy powołał się na art. 628⁸ § 1 k.p.c., zgodnie z którym wpis dokonywany jest jedynie na wniosek i w jego granicach, chyba że przepis szczególny przewiduje dokonanie wpisu z urzędu. Ponadto według treści § 2 rozpoznając wniosek o wpis, sąd bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej.

Wskazał, że przytoczony przepis ogranicza sposoby ustalenia stanu faktycznego będącego podstawą wpisu, powodując że postępowanie wieczystoksięgowe ma charakter wysoce sformalizowany. Wobec tego żadne inne dowody nie mogą być podstawą ustaleń dokonywanych przez Sąd wieczystoksięgowy. W konsekwencji, wskazany Sąd nie jest uprawniony do rozstrzygania, czy należność z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie określona w nie ostatecznej decyzji administracyjnej została wyliczona prawidłowo.

Z tych powodów Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji po myśli art. 518¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 626⁸ § 1 i § 2 k.p.c., art. 26 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 110 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o księgach wieczystych i hipotece oraz art. 29 § 1 ordynacji podatkowej w związku z art. 31 u.s.u.s.

Apelację od tego postanowienia wnieśli uczestnicy postępowania A. P. i M. P.. Wskazali, że w ich ocenie postanowienie Sądu Rejonowego jest dla nich krzywdzące. W ocenie skarżących sprzeczne z powszechnie obowiązującymi zasadami prawnymi jest dokonywanie wpisu na podstawie nieprawomocnej decyzji. Ogranicza to bowiem uczestników w rozporządzaniu ich nieruchomościami. Z. oni ponadto, że kwoty wpisane w decyzjach są nieprawidłowe. Zawierają zawyżone roszczenia i nieuwzględniana dokonanych wpłat. , np. dziesięciokrotnie została zawyżona składka za 09/2010 i 10/2010 r. Skarżący wnieśli o wykreślenie zaskarżonego wpisu do czasu prawomocnego rozpatrzenia odwołania od decyzji, które było podstawą do dokonania wpisów hipotecnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Wnioskodawca do wniosku o wpis hipoteki przymusowej dołączył dokumenty stanowiące podstawę wpisu. Stanowią je doręczone obojgu małżonkom, jednobrzmiące decyzje dotyczące zaległości uczestników jako współników spółki cywilnej z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne i składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Jakkolwiek decyzje stanowiące podstawę wpisu nie są ostateczne, jednak stanowią zgodnie z przepisami podstawę do dokonania wpisu hipoteki przymusowej.

Zgodnie z art.110 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, hipotekę przymusową można uzyskać na podstawie: decyzji administracyjnej, o ile przepisy szczególne tak stanowią, chociażby decyzja nie była ostateczna. Przepisem szczególnym stanowiącym, że wydana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych doręczona decyzja o określeniu wysokości należności z tytułu składek, o odpowiedzialności osoby trzeciej lub o odpowiedzialności następcy prawnego jest podstawą ustanowienia hipoteki przymusowej jest art. 26 ust.3 ustawy z dnia 13. października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych(tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 1442 ze zm.)

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 17 kwietnia 2013r., sygn. akt I CSK 433/12 wskazał, że hipoteka przymusowa może zostać wpisana na podstawie dokumentu, który wystawiony jest przeciwko wszystkim osobom wpisanym w księdze wieczystej jako właściciele nieruchomości. Odnosi się to do każdego dokumentu, a zatem nie tylko do tytułu wykonawczego, ale także do nieostatecznej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określającej wysokość zobowiązania dłużnika z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Pogląd ten Sąd Okręgowy podziela. Odnosząc go do okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy, że fakt skierowania do każdego ze współwłaścicieli decyzji o tożsamej merytorycznej treści (różniące się jedynie numerem oraz adresatem decyzji) wskazuje, że podstawą do wpisania hipoteki są obie decyzje łącznie. Jednoznacznie bowiem dołączone do wniosku dokumenty wskazują, że wniosek dotyczy wspólnych należności małżonków. Tym samym zaistniała wobec obojga małżonków podstawa do dokonania zaskarżonego wpisu.

Poza zakresem kognicji Sądu wieczysto księgowego pozostaje natomiast badanie merytorycznej zasadności wydanej decyzji administracyjnej. W szczególności nie jest on władny badać, czy zaległości uczestników faktycznie istnieją w wysokości wskazanej w decyzjach. Jeżeli na skutek skorzystania przez skarżących ze środków odwoławczych od tych decyzji zostaną one zmienione, powstanie podstawa do zmiany lub wykreślenia zaskarżonego wpisu. Na obecnych jednak etapie uwzględnienie okoliczności, że toczy się postępowanie odwoławcze od tych decyzji nie może w żaden sposób wpłynąć na ocenę prawidłowości dokonanego wpisu.

W tych okolicznościach apelacja jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu na podstawie art.385kpc w zw. z art. 13§2kpc.

SSR(del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk